

Kommunstyrelsen

Årsredovisning samt ansvarsfrihet för Vårdförbundet Sörmland 2021

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Direktionen och ledamöterna i styrelsen för Vårdförbundet Sörmland beviljas ansvarsfrihet för 2021.
2. Årsredovisning 2021 för Vårdförbundet Sörmland anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

De av kommunfullmäktige utsedda revisorerna har granskat verksamheten i Vårdförbundet Sörmland.

Revisorerna bedömer att direktionen i Vårdförbundet Sörmland har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Förbundets målsättningar kan delas upp i verksamhetsmål, finansiella mål, inriktningsmål, miljömål, kvalitets- och servicemått samt övriga uppdrag utbildning. Sammanlagt bedöms 14 mål/mått uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 1 ej uppfyllda. Revisorerna bedömer att redogörelsen för Vårdförbundets måluppfyllelse förefaller rimlig utifrån vår löpande granskning av Vårdförbundets verksamhet

Revisorerna instämmer i förbundets bedömning att balanskravet för 2021 är uppfyllt. Förbundet redovisar ett balanskravsresultat på 1 821 tusen kronor och orealiserade reavinster på 781 tusen kronor.

Revisorerna bedömer att Vårdförbundet Sörmlands 2021 årsredovisning är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Revisorerna tillstyrker respektive kommunfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Kommunledningskontoret föreslår att direktionen och ledamöter i styrelsen för Vårdförbundet Sörmland beviljas ansvarsfrihet för 2021 samt att årsredovisning 2021 för Vårdförbundet Sörmland läggs till handlingarna.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Pia Järnkvist
Ekonomidirektör

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, Kommunledningskontoret, ekonomi och kvalitet, Vårdförbundet
Sörmland

2022-03-25

Till
Kommunfullmäktige

Årsredovisning och bokslut för 2021 - Vårdförbundet Sörmland

Vårdförbundet Sörmlands förbundsledning har vid sammanträde 2022-03-25 godkänt bifogade årsredovisning och bokslut för förbundets verksamhet för år 2021.

Årets resultat är positivt och uppgår till totalt **2 602 tkr**.

Orealiserade vinster och förluster i värdepapper: -781 tkr

Resultat efter balanskravsjusteringar: 1 821 Mkr

Den sammanlagda anslagsnivån från medlemskommuner och regionen har minskat jämfört med föregående år med 4 559 tkr efter att verksamheten vid Gläntan har avslutats.

Det **externa patientintaget** på Vårnäs behandlingshem om 1,63 **patienter per vårddygn** har ökat i förhållande till föregående år (0,94). Budget för externa placeringar är 3,0 patienter per vårddygn.

Medlemskommunerna har nyttjat sina avtalade vårdplatser till 70 % inom det **Öppna intaget**, vilket medför något lägre nyttjandegrad än det som beräknats i budgeten.

Det **samlade ekonomiska resultatet på Vårnäs behandlingshem** som även inkluderar halvvägshuset för kvinnor och män uppgår till 1 636 **tkr** inklusive avskrivningar. Intäkterna för externa placeringar samt intäkterna från förlängd behandling är 2,4 Mkr lägre än budgeterat.

Familjerådgivningen visar ett positivt ekonomiskt utfall med 969 **tkr**. Betydande för resultatet är vakans under rekryteringstid av två nya familjerådgivare.

Soliditeten är 76 %.

Årets verksamhetsintäkter består av anslag från huvudmännen för köpt verksamhet med 23,2 Mkr (27,8 Mkr) samt av vårdavgifter från andra intressenter och övriga intäkter med 4,4 Mkr (5,9 Mkr).

Ett ägarmöten har genomförts. Vid ägarmötet i april lämnades en ekonomisk redovisning samt verksamhetsinformation från 2020. Förslag till budgetförutsättningar och anslagsramar i budgeten för 2022 presenterades och ägarrepresentanterna beslutade att godkänna dessa.

Förbundsdirektionen ser med stor tillförsikt fram mot det nya verksamhetsåret, där dialogen med Er som medlemskommuner är avgörande för den fortsatta utvecklingen av förbundet och dess nuvarande samt framtida verksamhetsområden.

För ytterligare upplysningar om förbundets verksamhet och ekonomi hänvisar vi till bifogad årsredovisning.

För Vårdförbundet Sörmland

Pia Carlsson
förbundschef

Årsredovisning 2021

Vårdförbundet Sörmland

Innehåll

Vårdförbundet Sörmlands ordförande.....	3
---	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
Vårdförbundet Sörmland	5
Viktiga förhållanden för resultat och ställning.....	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	10
Styrning och uppföljning av Vårdförbundet verksamhet.....	11
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse.....	14
Balanskravsresultat.....	18
Väsentliga personalförhållanden.....	18
Förväntad utveckling.....	18

RÄKENSKAPER

Resultaträkning.....	20
Balansräkning.....	21
Kassaflödesrapport.....	22
Drift-&investeringsredovisning.....	23
Noter.....	24
Allmänna redovisningsprinciper.....	26
Förklaringar och begrepp.....	29

ORDFÖRANDES KOMMENTARER

Året 2021 prövade oss på nytt, vi kom inte undan Coronans framfart det här året heller. Trots det har verksamheten om än tidvis begränsad hållit öppet och behandlingen pågått.

Det har funnits en utbredd oro över hur alkoholkonsumtionen skulle påverkas under de månader då stora delar av befolkningen hållit sig i olika grader av karantän – och varken behövt ta bilen, träffa arbetskamrater eller haft några andra naturliga hinder för ett ökat drickande.

Nu visar preliminära resultat från de rikstäckande Monitormätningarna att den totala anskaffningen av alkohol tvärtom sjönk med sju procent jämfört med motsvarande period förra året. Systembolagets försäljning ökade visserligen, men både resandeförsel och försäljning på restauranger har minskat. Samtidigt som försäljningen minskat framgår det av de genomförda intervjuerna att alkoholkonsumtionen ligger kvar på samma nivå som under samma månader år 2019.

Detta kan förklaras av att man i större utsträckning konsumerar drycker som har sparats från tidigare genomförda köp eller från införsel vid tidigare resor. (Källa Systembolaget)

Patienter som kommer till Vårnäs för behandling är många gånger i ett sämre skick än tidigare år. Det är en varningsklocka, det kan finnas ett uppdämt behov i våra kommuner på grund av pandemin. Beroendesjukdomen tar inte semester på grund av pandemi eller inte.

Patienter har under andra halvåret 2021 fått erbjudan att vaccinera sig mot Covid-19, vilket mottagets positivt. Ett av många bra initiativ från vår personal för kampen mot pandemin.

För Familjerådgivningens verksamhet, har Vårdförbundet tillämpat avgiftsfrihet för första besöket även under 2021. Med ofta påtvingat hemmajobb i samhället på grund av pandemin blir det större chans till konflikter i hemmet, då ska det vara lätt att söka hjälp och vägledning genom familjerådgivningen. Dock har inte besöken ökat under året utan ligger som tidigare år.

Även 12 stegs behandlingen har fortsatt anpassas med mindre stegsgrupper i pandemins fotspår.

Anhörigbehandlingens verksamhet har under året varit något begränsad, färre utbildningar har genomförts än normalt.

Vårdförbundets utbildning ”12 stegets lärprocesser” har genomförts vid ett tillfälle, då med deltagare från bl. a socialtjänsten från Eskilstuna, Katrineholm och Strängnäs och externt.

Direktionen vill speciellt tacka samtlig personal i förbundet som ställt om verksamheterna säkert och tryggt. Detta gäller även Region Sörmlands smittskydd för de kontakter, goda råd och anvisningar samt samarbete som präglat året.

Roger Ljunggren
Ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Inledning

Årsredovisningen innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för utvecklingen av Vårdförbundet Sörmlands verksamheter och resultat under året 2021. Uppföljningen i årsredovisningen utgår från vad som beslutats i Vårdförbundet Sörmlands verksamhetsplan med budget 2021 - 2023 och som årsredovisningen svarar upp gentemot. Vårdförbundet Sörmlands årsredovisning fastställs av direktionen i mars.

Inför arbetet med årsredovisningen 2021 har strukturen setts över utifrån aktuella rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, vilket innebär en hel del förändringar när det gäller rubriker och innehåll jämfört med 2020.

I årsredovisningen redovisas och analyseras utfall gällande både ekonomi och verksamhet. Syftet är att ge en bred bild av verksamheten med utgångspunkt från målen för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetens utveckling under perioden

Fem år i sammandrag	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	27 632	33 672	40 139	26 111	36 770
Kostnader	25 495	29 140	37 456	35 682	34 606
Tillgångar 31/12	32 638	30 282	30 346	26 086	26 442
Finansnetto	1 131	-371	1 319	113	81
Avskrivningar	666	801	884	898	842
Årets resultat	2 602	3 360	3 118	-196	1 374
Nettoinvesteringar	34	0	1 354	748	454
Pensionskuld	703	606	589	560	593
(inklusive löneskatt)					
Eget kapital	24 655	22 053	18 693	15 575	15 771
Soliditet	76%	73%	63%	59%	60%

I grunden har Vårdförbundet Sörmland en stabil ekonomi med goda förutsättningar genom årliga anslag från medlemskommunerna och genom anslag från Region Sörmland för avgiftsverksamheten. Verksamheten vid Vårnäs behandlingshem är även beroende av intäkterna för de externa placeringarna från andra uppdragsgivare, liksom den förlänga behandlingen för kvinnor och män i de så kallade halvvägshusen. Ramavtal har tecknats med flera kommuner under 2021, åtgärder som bidrar till att öka Vårnäs stabilitet på längre sikt.

2021 har i hög utsträckning fortsatt präglats av pandemin. Vårdförbundet Sörmland har anpassat och följt myndigheters rekommendationer med syfte att minska smittspridningen och säkerställa en trygg och säker vård, vilket har påverkat beläggningen på Vårnäs behandlingshem och antalet besök på familjerådgivningen.

Vårdförbundet Sörmlands resultat för år 2021 är positivt med 2 602 tkr, vilket är lägre än föregående år. Resultaten 2021 och 2020 är inte jämförbara eftersom verksamheten Gläntan ingick i årsredovisningen 2020. Orealiserade vinster och förluster i värdepapper 781 tkr.

Vårnäs resultat uppgick till 1 636 tkr, en minskning jämfört med 2020. Verksamhetens intäkter minskade med 90 tkr (0.3%). Det ekonomiska utfallet för Vårnäs bestäms i hög grad av intäkternas storlek i denna del. Pandemin har medfört lägre intäkter från den förlängda behandlingen och externa placeringar

Familjerådgivningens resultat uppgick till 969 tkr, en ökning jämfört med 2020, vilket beror på minskade personalkostnader under rekryteringstiden. Vårdförbundets kostnader har minskat liksom kostnaderna för Vårnäs och Familjerådgivningen.

Vårdförbundet Sörmlands resultat är en följd av realiserade vinster, ersättning från staten för sjuklönekostnader samt ersättning från arbetsförmedlingen. Vårdförbundet Sörmland har också under 2021 haft lägre personalkostnader, lägre matkostnader och lägre bränslekostnader jämfört med föregående år. Pandemin medförde minskade intäkter/vårdavgifter på grund av kraftigt minskade externa placeringar på halvvägshuset. Samtidigt minskade verksamhetens kostnader genom att aktiviteter sköts på framtiden samt att möten och kompetensutveckling lades på is eller genomfördes digitalt.

Trots utmaningarna som Vårdförbundet Sörmland har ställts inför har två av två finansiella mål uppnåtts samtidigt som även de flesta verksamhetsmålen har uppnåtts helt eller delvis. Underhåll är på en relativt hög nivå. Måluppfyllelsen behöver stärkas inom vissa delar, bland annat öppet intag.

Osäkerheten kring utvecklingen av ekonomin är fortsatt hög. På längre sikt kan pandemin och ändrade anslag få betydande effekter för Vårdförbundet Sörmland.

Därför är det av största vikt att arbetet med effektivisering av verksamheterna fortsätter på både kort och lång sikt.

Vårdförbundet Sörmland

Översiktlig beskrivning

Vårdförbundet Sörmland (VfS) är ett kommunalförbund med fem kommuner i Sörmland som medlemmar. Medlemskommunerna är Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Strängnäs och Vingåker.

I förbundsordningens ändamålsparagraf anges förbundets uppdrag som är att svara för gemensam behandlingsverksamhet inom socialtjänstens område omfattande hem för vård och boende (HVB-hem) och/eller öppenvårdsformer, att svara för familjerådgivning.

Därför följer de i förbundsordningen nedanstående formulerade uppgifterna som ligger till grund för verksamheten och eventuella tillkommande verksamheter inom Vårdförbundet Sörmland.

- Ansvara för driften av Vårnäs behandlingshem enligt Anonyma Alkoholisters 12-stegsprogram omfattande abstinensbehandling, primärbehandling, förlängd behandling samt individuellt anpassad eftervård
- Verka för att samordna vårdkedjor mellan förbundet och olika aktörer
- Ansvara för familjerådgivningen. I familjerådgivningen ingår att bearbeta och förebygga kriser i familjer genom rådgivande insatser i öppna former och genom informations- och utbildningsinsatser.
- Bevaka omvärldsförändringar som påverkar verksamhetsområdet Vård och omsorg samt ha en öppenhet för att i samverkan med medlemskommunerna uppta nya verksamheter inom förbundet med denna inriktning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

I detta avsnitt beskrivs förhållanden som är viktiga för att bedöma resultat och ekonomisk ställning för Vårdförbundet Sörmland. Även volymutveckling inom Vårnäs och Familjerådgivningen sammanfattas.

En stor betydelse för verksamhet och resultat inom Vårdförbundet Sörmland är coronapandemin, både när det gäller utveckling under året och fortsatt påverkan inför kommande år. Vårnäs var tidigt ute med att anpassa verksamheten utifrån smittskyddskydd och omgivande förutsättningar med bland annat placeringar i enkelrum i stället för dubbelrum. Under året har Vårnäs succesivt öppnat upp utifrån gällande rekommendationer från slutet av augusti. Det finns upparbetade rutiner med hänsyn till coronapandemin i verksamhetsplaneringen.

Styrmått och uppföljning

Styrmått	Utfall 2021	Utfall 2020
Vårnäs		
Antal genomförda vårddyg, minst 8000 dygn/år	5134	5516
Genomsnittlig dygnsbeläggning, 23 patienter/dygn	14,07	15,08
Väntetiden för inskrivning, max 14 dagar	14	16,25
Andel nöjda patienter/beställare, minst 75%	94,3%	92,2%
Antalet genomförda avgiftningar, minst 150/år	154	159
Kostnader för investeringar/underhåll i lokaler, minst 3% av omsättningen	5,6%	4,14%
Kostnader för kompetensutveckling, minst 1% av omsättning	1,2%	0,8%
Minst 20 timmars handledning/år	24	12
Familjerådgivningen		
Antal bokade samtal	1860	2010
Antal genomförda samtal	1322	1455
Medelväntetiden från tidsbokning till tidpunkt för samtal, max 14 dagar	10	8
Andelen nöjda klienter, minst 80%	96%	95%
Antal nya ärenden	476	454
Antal pågående ärenden vid periodens slut	225	227
Antal avslutade ärenden	467	457
Kostnad för kompetensutveckling, minst 1% av omsättningen	1,5%	1,4%

Kommentar:

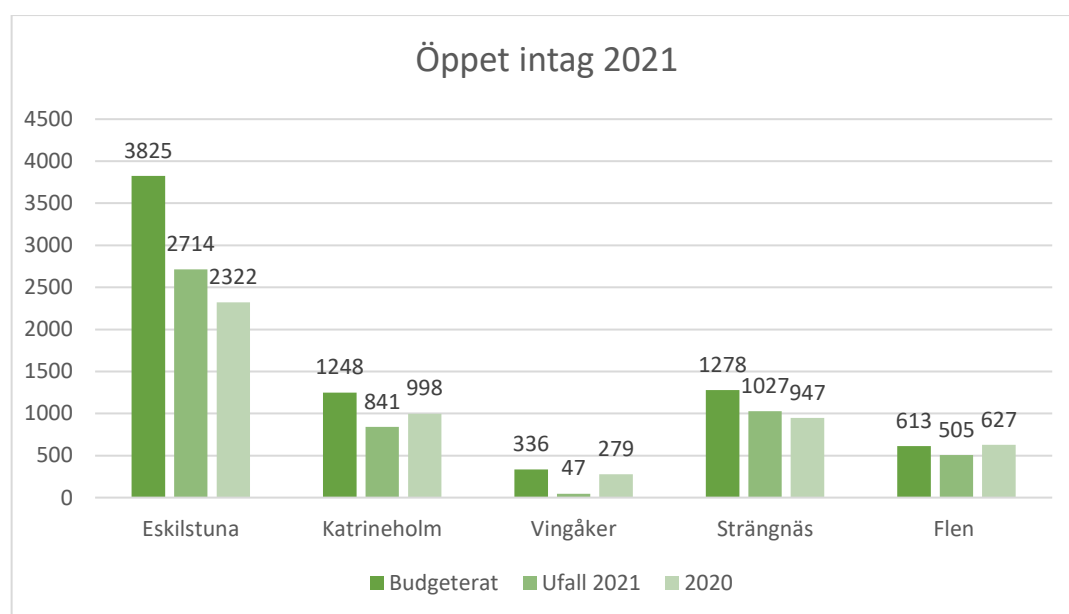
Vårnäs har stegvis under året planerat för återgång till normal verksamhet efter restriktioner.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

tioner och omhändertagande av ökade volymer. Sedan augusti har man åter åkt på AA-resor och besökt självhjälpgrupper. Återbesöksverksamheten är åter i gång, maxantal två stycken per återbesök. Söndagstalare kommer varje söndag och patienterna kan åter ta emot besök på söndagarna. Anhörigprogram och CTL-utbildningen är också igång. Väntetid till Vårnäs: Under perioden maj till och med augusti kunde Vårnäs erbjuda 32 personer tid inom 2 veckor.

Antal avgiftsbefriade nya ärenden är 358 under perioden hos familjerådgivningen. Medelväntetiden från tidsbokning till tidpunkt för samtal har ökat till 10 dagar jämfört med 8 dagar samma period förra året (mål 14 dagar).

Öppet Intag

Öppet intag 2021 – utfall och budget

Kommun	Budgeterade vård dygn	Nyttjade vård dygn 2021	Procentuellt nyttjande 2021	Nyttjade vård dygn 2020	Procentuellt nyttjande 2020
Eskilstuna	3 825	2 714	71 %	2 322	61 %
Katrineholm	1 248	841	67 %	1 245	80 %
Vingåker	336	47	14 %	336	83 %
Strängnäs	1 278	1 027	80 %	1 278	74 %
Flen	613	505	82 %	627	103 %
Totalt öppna intaget	7 300	5 134	70 %	5 173	71 %

Externa uppdragsgivare som placerat patienter på Vårnäs under perioden:

Externa uppdragsgivare	2021	2020	2019	Budgeterat vårddygnet år 2021
Kommuner	451	172	258	
Kriminalvården	73	159	182	
Arbetsgivare	48	0	49	
Övriga	23	11	81	
Totalt externa	595	144	570	1095
Totalt Hvh	1 031	1308	2 101	2190

Kommentar:

Under perioden har antalet patienter som kommit in på öppet intag minskat i förhållande till budgetmål (20,0), total 14,07 patienter/vårddygnet jämfört med 14,14 år 2020.

Vad gäller externa placeringar så är målet 3,0 patienter/vårddygnet (totalt 1095). Det en ökning för perioden från 0,94 patienter/vårddygnet (2020) till 1,63 patienter/vårddygnet (2021).

Målet för placeringar på Halvvägshuset är 6,0 patienter/vårddygnet (totalt 2190). Under perioden har det minskat till 2,83 patienter/vårddygnet jämfört med samma period förra året 3,58.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk	Orsak	Påverkan	Hantering
Verksamhetsrisker			
Minskade externa och interna intäkter	Restriktioner till följd av pandemin	Ekonomi i obalans inom intäktfinansierad verksamhet	Omställning av verksamheten
Ökat missbruk, volymökningar	Konsekvenser av pandemin. Distansarbetets avsaknad av rutiner och social kontroll ökar risken för alkoholproblem.	Ökade kötider	Plan för omhändertagande av ökade volymer efter pandemin
Färre externa placeringar	Frånvaro av ramavtal	Vi når inte upp till budget-målen	Göra oss attraktiva i upphandlingar
Ökade relationsproblem	Konsekvenser av komplexa familjebildningar, pandemin, hemarbete	Längre väntetider	Kommunikationsplan, informationsinsatser Familjerådgivningen
Risk för personalomsättning	Osäkert läge med ägarkommunerna	Oro för Vårnäs framtid	Information, kommunikation
Omvärldsrisker			
Bristande samsyn	Personalomsättning i medlemskommunerna	Brister i vårdkedjan	Samtliga medlemskommuner fått inbjudan till CTL utbildning
Ineffektiv missbruksvård	Bristande samverkan	Höga kostnader, bristfällig vårdkedja som ej fångar upp behandlingsresultat från Vårnäs	Kommunikationsplan planeras, informationsinsatser, chefsutbildning Region Sörmland, samverkansansträngningar
Finansiella risker			
Finansieringsrisk	Underskott, socialnämnden Eskilstuna	Påverkar intäkter	God ekonomisk hushållning, samverkan, långsiktighet i planering
Oförutsedda underhållskostnader	Dolda fel, ej kända	Ökade kostnader	Avsättning underhållskonto, plan för underhåll

Kommentar:

Verksamhetsrisker

En viss osäkerhet finns under coronatiden med hur det fortsatt påverkar öppet intag och externa placeringar.

Vårnäs ska i samverkan med medlemskommunerna, förbättra marknadsföringen av det "öppna intaget" bland invånarna i respektive kommun. Det är viktigt att invånarna förstår fördelarna med den lättillgängliga missbruksvården som de erbjuds.

För att arbeta upp samarbetet med ramavtalsägarna och kvalitén på placeringarna har en rådgivare på Vårnäs fått ett särskilt ansvar som placeringssamordnare.

Dagens familjebildningar är mer komplexa än tidigare. Barns behov och livssituation behöver synliggöras, ett arbete som har sin grund i FN:s barnkonvention. För att kunna följa en alltmer komplicerad och snabb samhällsutveckling krävs att familjerådgivarna är uppdaterade om vad som händer i samhället. Kommuninvånarna ska informeras om familjerådgivningens verksamhet och det utåtriktade arbetet ska ske kontinuerligt t ex genom samverkan med föräldrautbildning, familjecentralerna och närliggande vårdgivare. Familjerådgivningens roll är att erbjuda en trygg plats för par och/eller familjer, där man i lugn och ro kan ta sig tid att diskutera, bearbeta och starta förändringsprocesser i svåra och livsavgörande frågor.

Omvärldsrisker

Ett bra samarbetsklimat mellan Vårdförbundet Sörmland och medlemskommunerna är avgörande för utvecklingsarbetet inom befintliga verksamheter, men även för att fånga upp behov och idéer i kommunerna om andra verksamheter som förbundet kan utveckla som huvudman.

Finansiella risker

Socialnämnderna i medlemskommunerna har en ansträngd ekonomisk situation. En av orsakerna är ökade kostnader för placeringar barn- och unga och vuxna missbruk. Olika åtgärder diskuteras för att få en ekonomi i balans.

Pensionsförpliktelser

Upplysning om pensionsförpliktelse och ansvarsförbindelse

I enlighet med den kommunala redovisningslagen ska Vårdförbundet Sörmland redovisa pensionsförpliktelser.

Vårdförbundet Sörmland har fr o m 2009-01-01 tecknat en tjänstepensionsförsäkring genom särskilt avtal med KPA Pension, som gäller för anställda medarbetare vars anställning upphört före år 1998. Pensionsförpliktelsen är därigenom tryggad med denna försäkring.

Vid försäkringstillfället kunde förmånen för fem individer ej fastställas då de ännu ej uppnått pensionsåldern. Dessa personers förmåner måste därför skuldföras och omfattas då heller inte av försäkringen. Pensionskulden för dessa personer, som numera består av två individer, redovisas som en ansvarsförbindelse som vid årsskiftet uppgår till 709 tkr inklusive löneskatt.

Under året har KPA återbetalat premier för ansvarsförbindelsen med 52 tkr inklusive löneskatt.

För anställda efter 1998 gäller pensionsavtalen (PA-KFS) för anställda födda tidigare än 1954 och PA-KFS09 för anställda födda 1954 och senare. För anställda som lyder under avtalet PA-KFS betalar Vårdförbundet en årlig premie per anställd till försäkringsföretaget SPP. Anställda som lyder under avtalet PA-KFS09 erbjuds att göra ett självständigt val av pensionsbolag för placering av avtalspremien, som administreras av Pensionsvalet. Dessa premier betalas in löpande av Vårdförbundet till Pensionsvalet.

Årets kostnader för pensionspremier och löneskatt för avtalen PA-KFS och PA-KFS09 uppgår till 1 076 tkr inklusive löneskatt, vilket är en minskning jämfört med föregående år (1 507 tkr).

Förbundet har inga visstidsförordnanden eller förtroendevalda med rätt till visstidspension. Ytterligare information om det ekonomiska verksamhetsutfallet för 2020 visas i driftredovisningen.

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser under perioden

Nedan anges händelser under perioden som på ett väsentligt sätt påverkat Vårdförbundet Sörmlands verksamhet och ekonomi under innevarande år eller på längre sikt.

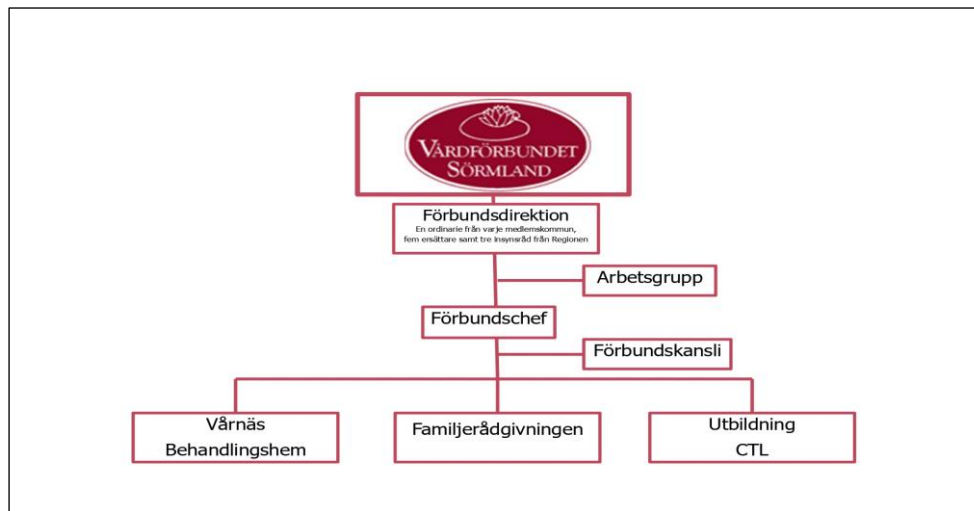
- Vårnäs behandlingshem har varit med på olika upphandlingar och fått tilldelning och ramavtal med Adda (f d SKL Kommentus).
- Ramavtal har tecknats med Linköping/Norrköping (Finspång, Kinda, Mjölby, Motala, Vadstena, Valdemarsvik, Åtvidaberg och Ödeshög) och Örebro (Arboga, Askersund, Degerfors, Hallsberg, Karlskoga, Kumla, Kungsör, Köping, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora och Surahammar) efter upphandling
- Direktionen beslutat att första besöket hos familjerådgivare är avgiftsfritt under perioden 15 feb – 31dec 2021.
- 30 patienter har blivit Covid-vaccinerade i samarbete med vårdcentralen i Vingåker under behandlingstiden på Vårnäs.
- Den fysiska telefonväxeln har bytts ut till en molntjänst.
- Ökade kostnader för ny oförutsedd vattenskada i förrådet/tvättstugan.
- Ny Skogsbruksplan har upprättats för perioden 2021-09-13 – 2031-09-13
- Kommunfullmäktige i Eskilstuna fattade i december beslut om att begära utträde ur behandlingsformen öppet intag genom Vårdförbundet Sörmland från 1 januari 2026, om inte en tillfredsställande överenskommelse för formerna för verksamheten kan nås genom förhandlingar under 2022.

Eskilstuna kommun skickar in begäran om reducerad årsavgift under perioden 2023-2025.

Styrning och uppföljning av Vårdförbundets verksamhet

Utgångspunkt för styrningen

Vårdförbundet – direktions och ledning. Förbundsdirektionen har fem ordinarie ledamöter och fem ersättare, en ordinarie ledamot och en ersättare för varje medlemskommun. Ledamöter till förbundsdirektionen utses av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun. Därutöver är Region Sörmland från och med 2014 representerade i direktionsrådet med tre insynsråd utan beslutanderätt, i enlighet med avtal som träffats mellan Vårdförbundet och Region Sörmland

Direktionens arbetsgrupp, som består av fem ledamöter – en från varje medlemskommun – samt ett insynsråd från Region Sörmland under ledning av ordförande, arbetar särskilt med utvecklings- och förnyelsefrågor för förbundet. Arbetsgruppen är även beredningsorgan för ärenden inför direktions sammanträden.

Direktionen har under verksamhetsåret haft åtta sammanträden och ett ägarmöte.

Förbundsdirektion

Ordinarie ledamöter

Roger Ljunggren (s), ordförande, Katrineholm
 Göran Gredfors (m), vice ordförande, Eskilstuna
 Daniel Ljungkvist (s), Flen
 Monica Lindell Rylén (s), Strängnäs
 Robert Skoglund (s), Vingåker

Ersättare

Ewa Callhammar (I), Katrineholm
 Nina Tuncer (s), Eskilstuna
 Björn Carlsson (c), Flen
 Thore Berggren (m), Strängnäs
 Iréne Sandqvist, Vingåker

Insynsråd från Region Sörmland:

Jonas Lindeberg (vfp)
 Camilla Holmgren (s)
 Marian Loley (kd)

Revisorer

Elsy Hedlund (c), Strängnäs
 Jan-Olof Blomster (I), Katrineholm
 Ingvar Lind (s), Vingåker

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Det är förbundsmedlemmarnas förtroendevalda i förbundets beslutande församling som har att förverkliga ändamålet och ambitionen med förbundet.

Styrmodellen för Vårdförbundet Sörmland innebär att styrning sker med hjälp av vision, inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna. Det finns ett årshjul för arbetet med de årliga processerna.

I Vårdförbundet Sörmland tillämpas en tidig budgetprocess där direktionen i form av ett ägarmöte i april varje år samråder med kommunstyrelsen i medlemskommunerna om budgetramar samt en plan för ekonomin för den kommande treårsperioden. Den tidiga tidplanen möjliggör förvaltningarnas fortsatta budgetarbete i medlemskommunerna.

Direktionen skall därefter, senast i oktober, fastställa en plan för verksamheten och ekonomin (budget) för nästa kalenderår och skicka ut den för information till medlemskommunerna.

Vision

Vårdförbundet Sörmland bidrar till att alla sörmlänningar med ett socialt vårdbehov eller relationsproblem får möjlighet till ett bättre liv.

Visionen är det mest övergripande styrdokumentet för Vårdförbundet Sörmland som direktionen har beslutat. Visionen beskriver en önskvärd framtid.

Värdegrund

Förbundet vill säkerställa att alla boende i medlemskommunerna, med en beroendeproblematik avseende alkohol/droger alternativt relationsproblem inom familjen får tillgång till lättillgänglig och effektiv vård och behandling.

Verksamheten bedriv med hänsynstagande till och utifrån övertygelsen om människans ansvar för sin och andras sociala situation och inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser.

Verksamheten präglas av respekt för individens självbestämmanderätt och integritet samt tro på varje individs förmåga att själv göra sitt/sina livsval.

Uppföljning och intern kontroll

Vårdförbundet Sörmland förmedlar information om ekonomi och verksamhet till sina ägare/medlemskommuner tre gånger om året i tertialrapport, delårsrapport samt årsredovisning.

Den startar med rapportering av mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse för Vårnäs och familjerådgivningen, som sammanställs i rapporter till direktionen och vidare för kännedom till medlemskommunernas kommunfullmäktige (kommunstyrelsen) samt socialnämnd eller motsvarande i respektive medlemskommun. Därutöver redovisar verksamheterna på direktionssammanträdena under året.

Med intern kontroll avses åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i Vårdförbundet Sörmlands verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. De flesta risker kontrolleras eller åtgärdas som en naturlig del i verksamheternas processer.

Den interna kontrollens syfte är att säkerställa

- en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- att tillämpa lagar, föreskrifter, riktlinjer m m efterlevs
- att verksamhetens kvalitet upprätthålls

Direktionen ska med utgångspunkt från åiterrapporteringen utvärdera Vårdförbundets samlade interna kontroll och bedöm om det behövs några åtgärder. Direktionen beslutar i slutet av året om en internkontrollplan inför nästkommande år.

I årsredovisningen sker en uppföljning av de finansiella målen och av de verksamhetsmål som angivits i verksamhetsplanen. Verksamhetens mål och andra väsentliga måttbegrepp och nyckeltal följs upp och kommenteras med avseende på hur de uppfylls. I delårsrapporten görs uppföljning av de finansiella målen och vissa av verksamhetsmålen. Varje månad görs en avstämning av bokföringen som även utgör en kontroll av att den ekonomiska redovisningen är korrekt och rättvisande för den aktuella delen av året.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria tillämpas. Dokumentation om avvikelser och tillbud görs både av medicinsk personal och behandlingspersonal, som överlämnas till verksamhetschefen, som i sin tur beslutar om åtgärder samt rapporterar till direktionen.

Rapporteringskyldighet – lex Sarah-rapport

Anställda inom verksamheten är skyldiga att genast rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden som rör den som får eller kan komma ifråga för insatser i verksamheten. En sådan rapport kan benämnas lex Sarah-rapport.

Apoteket genomför årligen en kvalitetsgranskning av läkemedelshanteringen enligt SOSFS 2001:17, vilken ligger till grund för förbättringar inom området.

Manual för rådgivarnas behandlingsarbete på Vårnäs finns och den programansvariges ansvarsområde är bl a att se till att denna följs i behandlingsarbetet. Samtliga patienter, som fullföljer sin behandling, ombeds besvara en enkätundersökning om hur de upplevt vistelsen på behandlingshemmet. Resultaten följs upp i rådgivargruppen.

Regelbundna kvalitetsmätningar i form av enkäter genomförs även vid familjerådgivningen samt i upphandlingsverksamheten.

Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är framtaget och ligger till grund för fortsatt kvalitetsarbete.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning

Föregående år präglades av ett arbete med att snabbt ha fått ställa om för att möta nya behov och förändrade förutsättningar till en pandemi så har det under våren och sensommaren 2021 varit möjligt att successivt återgå till mer av det ordinarie arbetet med utgångspunkt i verksamhetsmålen. Ett fortsatt arbete pågår för att öka beläggningen när Vårnäs öppnat upp till ordinarie verksamhet utan att bidra till en ökad smittspridning.

Bedömningen av god ekonomisk hushållning görs med utgångspunkt från de övergripande målen och resultatmålen i verksamhetsplan med budget 2021-2023.

Vårdförbundet Sörmland har under året en positiv avvikelse gällande ekonomi. Årsredovisningen 2021 visar att de två finansiella målen har uppnåtts. Samtidigt bedöms flertalet av verksamhetsmålen ha uppnåtts helt eller delvis för perioden. Den samlade bedömningen är att Vårdförbundet Sörmland, trots de utmaningar som coronapandemin medfört, har bedrivit en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet under perioden. I bedömningen vägs de finansiella och verksamhetsmässiga målen samman. Vårdförbundet har därmed haft en god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

I enlighet med god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans ska Vårdförbundets finansiella mål anges i budget och stämmas av i delårsrapport och årsbokslut. I tabellen nedan redovisas de finansiella mål som fastställs av direktionen för Vårdförbundet Sörmland i budgeten med utfall för året.

Status	Resultatmål	Kommentar
●	Att under 2021 uppnå ett positivt resultat med lägst 1% av omsättningen	Verksamhetens positiva resultat om 2 602 tkr innebär att målet uppfylls. Resultatet motsvarar 9,4 % av omsättningen.
●	Det egna kapitalet skall under planperioden 2021 - 2023 ej understiga 11 mkr	Det egna kapitalet, som påverkats av redovisat resultat, uppgår till 24 655 tkr för året.

Inriktningsmål

Status	Inriktningsmål	Kommentar
◆	Vårdförbundets Sörmlands arbete med kvalitetsledningssystemet för hela verksamheten ska alltid vara uppdaterat	Kvalitetsledningssystemet med tillhörande rutiner är reviderat för Vårnäs behandlingshem. Kvalitetsledningssystemet är uppdaterat för familjerådgivningen, dock kvarstår uppdatering av rutiner.
◆	Samtliga verksamheter ska utbildas i HBTQ-frågor	Familjerådgivarna är HBTQI -certifierade. Två av övrig personal har genomfört utbildning via Kunskapsguiden. Kvarstår för övrig personal.
●	Samtliga verksamheter inom Vårdförbundet Sörmland ska tillämpa evidensbaserad praktik	Tolvstegsbehandlingen som bedrivs på Vårnäs behandlingshem är evidensbaserad. Familjerådgivarna är utbildade i Emotionell Fokuserad Terapi (EFT), metoden är evidensbaserad.
●	Vårdförbundet Sörmland ska vara en attraktiv arbetsgivare	Löpande kompetensutveckling, Sunt Arbetsliv, verksamheterna har "gott anseende inom det vi gör"

Miljömål

Status	Miljömål	Kommentar
●	<p>Vårdförbundets Sörmlands vill bidra till en hållbar utveckling och ekologisk balans genom att begränsa klimatpåverkan och arbeta förebyggande enligt de miljöbalkar som finns.</p> <p>-Nya leasingbilar bör minska fossilbränsleberoendet i förhållande till nuvarande situation</p> <p>-Rengöring ska vara miljömärkta</p> <p>-All belysning i verksamheterna ska ha ledlampor</p> <p>-Återvinning av avfall genom källsortering</p>	<p>Från januari leasar Vårdförbundet Sörmland en elbil.</p> <p>Rengöringsmedel som används är miljömärkta.</p> <p>Samtliga lampor som används är ledlampor.</p> <p>Allt avfall i förbundets verksamheter källsorteras.</p>

Inriktningsmål Vårnäs behandlingshem

Status	Inriktningsmål	Kommentar
◆	<p>Sörmlänningar med missbruksproblem ska enkelt och snabbt själva kunna söka och få hjälp för sitt beroende. Vårnäs behandlingshem är ett komplement till annan vård på hemmaplan för Sörmlands kommuner.</p>	<p>Genom Öppet Intag går det enkelt och snabbt att söka och få hjälp. Den genomsnittliga kötiden har minskat till 14 dagar under 2021 (16,25 dagar 2020).</p> <p>Restriktioner pga covid under första halvåret</p>
◆	<p>Ambitionen är att fortsättningsvis sälja platser extern. Detta ska möjliggöras genom en aktiv bevakning och deltagande i anbudshandlingar gällande tolvstegsbehandling och behandling halvvägshuse, med presumtiva avtalspartners inom rimligt geografiskt avstånd, samt genom offensivare informationsinsatser/marknadsföringsinsatser riktade till andra möjliga kunder/uppdragsgivare.</p>	<p>Erhållit ramavtal med Adda (tidigare Kommentus SKR), Linköping/Norrköping (+8 kommuner), Örebro (+14 kommuner), Kriminalvården (2-årig förlängning av befintligt avtal).</p> <p>Sedan tidigare har vi ramavtal med Uppsala och Enköping.</p> <p>Pandemin har medfört restriktioner som påverkat möjligheten att skriva in i normal omfattning.</p>

Verksamhetsmål Vårnäs behandlingshem

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
●	<p>Minst 50% av patienterna som nås genom uppföljning skall ha uppnått en stadigvarande drogfrihet samt vara aktiva i självhjälps-grupper två år efter avslutad behandling</p>	<p>Uppföljning görs en gång per år i samband med årsredovisning.</p> <p>Var femte patient välj ut som genomgått primärbehandlingen. 81,4% av de som svarat (27 kontaktade) är fortfarande i kontakt med självhjälps-grupper.</p>
◆	<p>Öka informationen och marknadsföringen mot medlemskommuner och externa köpare. Minst fem större informationstillfällen/marknadsföringstillfällen per år.</p>	<p>Informationsinsatser har genomfört mot medlemskommunernas socialtjänst i Eskilstuna, Strängnäs och Katrineholm.</p> <p>Vårnäs ha deltagit på SSIL mässan i Linköping.</p>
●	<p>Att genomföra kvalitetsmätning genom att erbjuda samtliga patienter som genomför</p>	<p>94,3% av patienterna som svarat är nöjda med behandlingen jmf med 93% 2020.</p>

	<i>primärbehandling möjlighet att besvara en IT-baserad enkät med fråge-ställningar som mäter hur nöjd patienten är med behandlingens olika delar. Att det samlade resultatet från kvalitetsmätningen skall uppgå till minst 75% av enkätens maxpoäng.</i>	
■	<i>Minska andelen patienter som avbryter behandlingen</i>	Under året har antalet avbrott, oplanerade utskrivningar uppgått till 119 st (52%) jämfört med 85 st (44%) avbrott motsvarande tid 2020. Majoriteten avbryter under introduktionen.
●	<i>Öka kompetensen hos vårdgivande personal</i>	En samordnare har deltagit i traumautbildning. Sjuksköterskorna utbildning hypertoni. En rådgivare har fått DOK kompetens

Verksamhetsmätt

Genomsnittskostnad per invånare i medlemskommunerna, 78,36 kr.

Kvalitets- och servicemätt

Status	Kvalitets- och servicemätt	Kommentar
●	<i>Målsättningen är att alla patienter skall beredas plats inom två veckor från kontakten.</i>	Den genomsnittliga väntetiden under året har uppgått till 14 dagar.
◆	<i>Enskilda presumtiva patienter och dem närstående personer skall alltid erbjudas möjlighet till ett informationsmöte med behandlingspersonal innan ställning tas till inskrivning. Inskrivning till Vårnäs behandlingshem görs alltid av legitimerad sjuksköterska och behandlingen inleds alltid på introduktionsavdelningen.</i>	2021 har vi inte kunnat erbjuda den möjligheten med hänvisning till restriktioner med anledning av pandemin. I praktiken har det inneburit ett telefonsamtal med anhöriga och presumtiva patienter, vilket fått ersätt fysiska informationsmöten. Inskrivning görs alltid av legitimerad sjuksköterska och behandlingen inleds alltid på introduktionsavdelning.
●	<i>Samtliga rådgivare uppfyller kunskapskraven för certifiering av 12-stegsbehandlingens läroprocesser (CTL) för att tillförsäkra patienterna en god professionalitet i behandling på Vårnäs.</i>	
●	<i>Patienterna på Vårnäs skall erbjudas en näringsriktig och fullgod kost i form av frukost, lunch och kvällsmål (husmanskost) dagligen samt tillgång till frukt/mellanmål i syfte att stimulera tillfrisknande-processen.</i>	Maten får mycket goda omdömen från patienterna vid utvärdering av vården på Vårnäs.
●	<i>Lokalerna på Vårnäs skall erbjuda och tillhandahålla en god standard, vilket bl a säkerställs genom att de årligen planerade förbättringsåtgärderna genomförs</i>	Färdigställt byte av panel, fönster, dörrar och tak på halvvägshuset för män (förlängd behandling).

Verksamhetsmål Familjerådgivningen

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
●	Minst 80% av klienterna ska vara nöjda i kontakten med familjerådgivningen	Brucarundersökning genomförs under oktober/november 2021 och 96 % svarade att de kan tänka sig att rekommendera andra att söka familjerådgivningen jmf med 95% 2020.
◆	Fortsatt samverkan med mödravård, familje- och barnvårdscentaler	Har informerat på mödravård och familjecentral. Samverkansparterna har ställt in gemensamma fysiska träffar på grund av Covid-19.
◆	Få fler med relationsproblem att ta en tidig kontakt för rådgivning	Målet bearbetas proaktivt för att verksamheten skall synas och bli känd av kommunmedborgarna. Familjerådgivare har vid flera tillfällen under året medverkat i lokalpress och radiointervjuer i lokalradion.

Verksamhetsmått

Genomsnittskostnad per invånare i medlemskommunerna är 23,55 kr.

Kvalitets- och servicemått

Status	Kvalitets- och servicemått	Kommentar
◆	Minst 75% av bokade samtal under året genomförs.	Av 1860 samtal är 1322 genomförda= 71%
●	Sökanden skall senast inom två veckor erhålla en bokad tid.	Tid erhålls inom 10 dagar.
◆	Besöksfrekvensen skall i genomsnitt vara tre inbokade besök per arbetsdag och heltidstjänst som familjerådgivare.	Besöksfrekvensen motsvarar 1,85 inbokade besök per arbetsdag och heltidstjänst. 3 månaders glapp under rekryteringstiden av nya familjerådgivare, vilket påverkat antalet inbokningar.

Övriga uppdrag

Utbildning

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
◆	Två utbildningsinsatser gällande CTL ska genomföras 2021	En utbildningsinsats har genomförts med deltagare från medlemskommunerna och externa.

Kommentar:

Under 2016 övertog Vårdförbundet Sörmland GSK ehf:s användarrättighet och Copy Right av CTL-utbildningen "Certifiering i Tolvstegsbehandlings Lärprocesser".

Kompetenskravet för rådgivare är bland annat certifiering och certifiering i egen regi garanterar en långsiktig kompetensförsörjning.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat för perioden

Årets resultat enligt resultaträkningen	2 602
Reducering av samtliga reavinster	-781
Årets resultat enligt balanskravet	1 821

Lagstiftningen kräver att kommunalförbundets ekonomi ska vara i balans. Det betyder att resultatet för Vårdförbundet Sörmland reducerat med samtliga reavinster ska vara större än noll. Vårdförbundet Sörmland uppfyller balanskravet för 2021.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet månadsanställda inom Vårdförbundet Sörmland är 28, 17 kvinnor 11 män. 27 personal av dem är tillsvidareanställda, 16 kvinnor och 11 män. På Vårnäs behandlingshem är 5 kvinnor timanställda och 6 män.

En tillsvidareanställd i köket på Vårnäs har gått i pension.

Två familjerådgivare har slutat. Under våren har två nya familjerådgivare rekryterats till familjerådgivningen.

Personalärende avslutat efter överläggningar med medarbetaren och den fackliga organisationen. I samband med överläggningen tecknas en överenskommelse om avslut av anställningen.

Kompetensutveckling

En samordnare på Hvh har deltagit i traumautbildning. En rådgivare har fått DOK kompetens. Sjuksköterskorna har deltagit i en tvådagarsutbildning om hypertoni samt varit på studiebesök hos Stadsmissionens beroendevård i Göteborg.

Samtlig personal på Vårnäs har fått utbildning av dataskyddsombudet i GDPR.

Två familjerådgivare har deltagit i grundutbildningen hbtq. Samtliga familjerådgivare har deltagit i hbtqi-omcertifiering. 5 familjerådgivare har deltagit i KFRs (föreningen Sveriges kommunala familjerådgivare) studiedagar i Östersund med temat "Att tänka och göra nytt, Familjerådgivningen i tider av förändring samt på Regionträff i Västerås.

Arbetsmiljö

Nyckeltal (Tertial -)	Mätdatum/ Mätperiod	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021	Utfall 2020	Utfall kvinnor 2020	Utfall män 2020
Arbetad tid, timmar	1/1-31/12	50 853	29 343	21 510	60 030	34 840	34 190
Total sjukfrånvaro timmar	1/1-31/12	3 178	1 330	1 848	5 631	2 920	2 526
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/1-31/12	6,25%	4,53%	8,59%	8,16%	8,38%	7,39%
Andelen av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	1/1-31/12	0	0	0	8,16%		

Kommentar:

Den totala sjukfrånvaron minskade från 8,16% (2020) till 6,25% (2021). Den totala sjukfrånvaron för kvinnor under året 4,53%, vilket är en minskning jämförelse med samma period 2020, 8,16%. Den totala sjukfrånvaron hos män har ökat från 7,39% till 8,59%. Ökad korttidssjuk-frånvaro är sannolikt en effekt av pandemin och minskad smittspridning då det betonas att medarbetare med symptom inte ska arbeta.

Ingen långtidssjukfrånvaro, som omfattar över 60 dagar eller mer.

Friskvårdsersättning har höjts till 2 000 kr per anställd och år och används utifrån individuella önskemål och behov enligt Skatteverkets regler. 17 personal på Vårnäs och 4 på familjerådgivningen har fått utbetald friskvårdsersättning 2021.

Förväntad utveckling

Utveckling Vårdförbundet Sörmland

Vi har sedan mars 2020 med anledning av covid-19 bedrivit verksamhet med långtgående restriktioner. Syftet har varit att begränsa smittspridningen. De rutiner och restriktioner som tagits fram har så vitt vi kan bedöma varit framgångsrika. Vi har kunnat bedriva full inre behandlingsverksamhet men med restriktioner gällande de utåtriktade momenten i behandlingen. Restriktioner kring yttre kontakter har emellertid påverkat behandlingskvaliteten. En stor del av Vårnäsmodellens grundidé försvinner när AA-resor, återbesökare, anhörigprogram och söndagstalare utgått ur programmet. Vårnäs har under 2021 stegvis och under kontrollerade former återgått till en verksamhet som är så mycket av normal tillstånd det går utan att ge avkall på patientsäkerhet i ett smittskyddsperspektiv.

Med anledning av kommunfullmäktige i Eskilstunas beslut om att begära utträde ur behandlingsformen Öppet intag genom Vårdförbundet Sörmland från 1 januari 2026 om inte en tillfredsställande överenskommelse om formerna för verksamheten kan nås genom förhandlingar under 2022 har samtal initierats mellan medlemskommunerna om framtiden.

Det är ett utmanande ekonomiskt läge Vårdförbundet Sörmland står inför. Behov av underhåll och investeringar i fastigheten. Kommande budget för 2022 är uppräknat med 1,5% jmf med tidigare 3%, vilket inte kompenserar för kostnadsökningar för löner, el, mat och drivmedel. Vi behöver hantera kommande finansieringsbehov och öka på de externa placeringarna för en fortsatt ekonomi i balans framåt.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	ÅR 2021	År 2020
Verksamhetens intäkter	1	4 422	5 904
*Verksamhetens kostnader	1	-25 496	-29 140
Avskrivningar	3	-666	-801
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-21 740	-24 037
**Anslag för köpt verksamhet	2	23 210	27 769
VERKSAMHETENS RESULTAT		1 470	3 732
Finansiella intäkter		4	78
Finansiella kostnader		346	-435
Orealiserade vinster	4	781	-15
PERIODENS RESULTAT		2 601	3 360

Kommentar:

*Varav revisionskostnader 150 tkr för den finansiella revisionen.

**Anslag betalas av förbundets medlemskommuner för köp av patientplatser inom primärbehandlingen på Vårnäs och för familjerådgivning.

Region Sörmland betalar ett årligt anslag till introduktionsavdelningens abstinensbehandling på Vårnäs som för 2021 uppgår till 2 414 tkr.

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	ÅR 2021	År 2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5	6 714	7 346
Finansiella anläggningstillgångar	6	565	562
Summa anläggningstillgångar		7 279	7 908
Omsättningstillgångar			
Förråd	7,8	33	38
Kortfristiga fordringar	8	1 247	1 400
Kortfristiga placeringar	9	15 297	14 227
Likvida medel	9	8 781	6 709
Summa omsättningstillgångar		25 358	22 374
SUMMA TILLGÅNGAR		32 637	30 282
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	24 655	22 053
-därav året resultat		2 602	3 360
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	11	7 983	8 229
Summa kortfristiga skulder		7 983	8 229
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		32 637	30 282
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse	12	566	488
Löneskatt på pensionsförpliktelse		137	118
Leasingåtagande		0	159
Summa		703	765

Kassaflödesrapport

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Löpande verksamhet		
Periodens resultat	2 602	3 360
Justeringar för avskrivningar	666	801
Justeringar för övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0
	3 268	4 161
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		
Ökning-/minskning + kortfristiga fordringar	153	1 049
Ökning-/minskning + förråd och varulager	5	-9
Ökning-/minskning - kortfristiga skulder	-246	-3 425
Medel för den löpande verksamheten	3 180	1 776
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	34	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	-49
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-3	53
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0
Medel från investeringsverksamheten		4
Finansieringsverksamheten		
Nya lån	0	0
Amortering av skuld	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Medel från finansieringsverksamheten	0	0
Periodens kassaflöde	3 143	1 780
Likvida medel vid året början (inkl kortfr plac)	20 935	19 155
Likvida medel vid periodens slut (inkl kortfr placer)	24 078	20 935

Nothänvisningar till Resultaträkning och Balansräkning (tkr)

Not 1

Verksamhetens intäkter och kostnader

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Verksamhetens intäkter		
Vårdavgifter*	3 091	3 979
Övrigt**	1 331	1 925
Summa	4 422	5 904
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	18 862	21 600
Fastighets- och lokalkostnader	2 706	2 965
Leasingkostnader	350	271
Verksamhetskostnader	3 578	4 304
Summa	25 496	29 140
*Vårdavgifter omfattar även avgifter för mernyttjande av behandlingsplatser inom det Öppna intaget och samtal vid familjerådgivningen.		
**Övriga intäkter (kr)		
Försäljning kiosk		
Måltidsersättning, personal	252 280	270 118
Vattenavgifter	137 489	184 444
Arrendeavgift, mark	46 551	43 990
Arrendeavgift, jakt	5 500	5 500
Förs/avverkning skog	8 500	8 500
Övrigt (återbetalning SPP 238 121)	315	42 836
Hysesintäkter FamR	10 937	178 159
Återbetald moms Ludvika	8 400	7 200
Arbetsförmedlingen (lönebidrag)	14 280	17 970
CTL-utbildning	649 603	613 688
Konsultation	8 000	32 500
Försäljning inv/transportmedel	600	170 586
Sjuklöneersättning	0	42 332
Summa	1 331	1 925

Not 2

Anslag från medlemskommuner och Region Sörmland

Anslag från medlemskommuner	År 2021	År 2020
Eskilstuna	10 888	14 069
Flen	1 725	2 188
Katrineholm	3 566	3 462
Strängnäs	3 677	4 754
Vingåker	940	912
Region Sörmland	2 414	2 383
Summa	23 210	27 769

Not 3

Avskrivningarna är beräknade på anskaffningsvärdet. Undantaget är fastigheten Gäringstorp 2:3 (Vårnäs), som övertogs från staten 1983 till en köpeskilling av 0 kr, där en uppskrivning av fastigheten har skett under 1990-talet. Det bokförda värdet på fastigheten utgörs till största delen av mark.

På fastighetens byggnadsvärde görs komponentavskrivningar. Avskrivningstiderna är 100, 40, 30, 20, 10 och 5 år.

Årets avskrivningar t o m 2021-12-31 är 666 tkr motsvarande per 2020-12-31 är 801 tkr.

Not 4

Finansiella posterna utgörs av ränteintäkter på 1 tkr och finansiella kostnader på 63 tkr. Orealiserad vinst på 781 tkr.

Not 5

De materiella anläggningstillgångarna är 6 714 tkr.

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Mark, byggnader och lokaler		
Ingående anskaffningsvärde	18 938	19 062
Årets anskaffningar	34	0
Årets avyttringar	0	-124
Utgående ackumulerande anskaffningsvärde	18 972	18 938
Ingående ackumulerande avskrivningar	-12 011	-11 595
Årets avskrivningar	-529	-540
Årets avyttringar	0	124
Utgående ackumulerande avskrivningar	-12 540	-12 011
Utgående planenligt restvärde	6 433	6 927
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	2 285	2 772
Årets anskaffningar	0	0
Årets avyttringar	0	-487
Utgående ackumulerande anskaffningsvärden	2 285	2 285
Ingående ackumulerande avskrivningar	-1 867	-2 041
Årets avskrivningar	-138	-153
Årets avyttringar	0	327
Utgående ackumulerande avskrivningar	-2 004	-1 867
Utgående planenligt restvärde	281	419
Summa materiella anläggningstillgångar	6 714	7 346

Not 6

Finansiella anläggningstillgångar	2021	År 2020
Andelar i Mellanskog	565	562
Summa finansiella anläggningskostnader	565	562

Not 7

Avser varor i kiosken (Vårnäs). Inventering sker vid årsskiften.

Not 8**Kortfristiga fordringar**

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Kundfordringar	377	179
Övriga kortfristiga fordringar	870	1221
Förråd	33	38
Summa	1 280	1 438

Not 9**Likvida medel**

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Kassa	27	30
Bank	8 754	6 679
Summa	8 781	6 709
Kortfristiga placeringar		
*Aktieobligationsfond	500	500
Placeringafördelare	2 546	2 637
Bostadsobl fond	10 407	9 908
Orealiserade vinster	1 844	1 182
Summa	15 297	14 227

*Aktieindexobligationsfond har ett garanterat värde på förfallodagen med minst de nominella beloppen

Not 10**Eget kapital**

Det egna kapitalet för 2020 uppgick till 22 053 tkr i årsbokslutet (utgående balans). Förändringen av det egna kapitalet utgörs av årets resultat på 2 602 tkr, vilket innebär att det egna kapitalet uppgår till 25 655 tkr vid årets slut.

Eget kapital och årets resultat	2021	2020
Ingående eget kapital	22 053	18 693
Årets resultat	2 602	3 360
Utgående eget kapital	25 655	22 053

Not 11**Kortfristiga skulder**

Belopp i tkr	ÅR 2021	År 2020
Leverantörsskulder	497	797
Personalskatter	277	290
Semesterlöneskuld	250	317
Förutbetalad intäkt*	6 098	5 939
Övrigt	861	886
Summa	7 983	8 229

* Avser bl.a medlemskommunernas och regionens anslag.

Not 12**Ansvarsförbindelser****Pensionsmedel enligt avtal PA-KL**

Pensionsförpliktelsen inklusive löneskatt för pensioner före 1998 beräknas 2021-12-31 var motsvarande förpliktelse 703 tkr.

Leasingavtal

Vårdförbundets samtliga leasingavtal är av operationell karaktär. Följande uppgifter för avtal med löptid > 3 år föreligger. Fr o m 2006 redovisas enbart leasing- och hyresavtal som har en löptid som överstiger tre år.

Leasingavgifter	Inom 5 år	Efter 5 år
Inventarier	679	0
Totalt	679	0

Allmänna redovisningsprinciper

Belopp anges i tkr om inte annat anges. Jämförande värden för år 2020.

Årsredovisningen är uppställd och anpassad till den praxis som bl a kommer till uttryck i rekommendationer och uttalanden från Rådet för kommunal redovisning.

Finansiella placeringar redovisas enligt verkligt värde och omräkning har skett av resultat- och balansräkning per den 2021-12-31 där orealiserade vinster och förluster redovisas till verkligt värde.

Resultaträkningens uppställning avviker från den kommunala redovisningslagen eftersom verksamheten finansieras med medlemsavgifter och olika former av uppdragsintäkter. Använd uppställningsform bedöms ge en mer rättvisande bild av verksamhetens utfall.

Förbundet har dokumenterat sitt redovisningssystem med en beskrivning av tillämpningen i enlighet med Kommunala Redovisningslagen – KRL.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Avskrivningen påbörjas från det år då den tas i bruk.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde överstigande ett halvt basbelopp klassificeras som inventarier.

Korttidsinventarier med ett värde upp till ett halvt basbelopp och en livslängd upp till tre år redovisas som en driftskostnad.

Finansiella placeringar

redovisas enligt verkligt värde och omräkning har skett av resultat- och balansräkning per den 2021-12-31 där orealiserade vinster och förluster redovisas till verkligt värde.

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

Vårdavgifter omfattar även avgifter för mernyttjade av behandlingsplatser inom Öppna intaget och samtal vid familjerådgivningen.

Semesterlöneskuld

Den totala semesterlöneskulden inklusive sociala avgifter per 2021-12-31 var 386 tkr.

Pensioner

Pensionsskulden har beräknats av KPA och redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden t o m 2021-12-31 redovisas inom linjen/ansvarsförbindelse inkl löneskatt.

Leasingavtal

Vårdförbundets samtliga leasingavtal är av operationell karaktär och bokförs mot resultaträkningen.

Drift- och investeringsredovisning

Budgetföljsamhet

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall per 31/12 2021	Utfall per 31/8 2020	Budget per 31/12 2021	Budget-avvik. 2021
Intäkter	tkr	tkr	tkr	tkr
Anslag	15 510	15 094	15 510	0
Vårdavgifter	1 846	2 345	4 268	-2 422
Övriga intäkter	969	1 116	137	832
S:a Intäkter	18 325	18 555	19 915	-1 590
Kostnader				
Personalkostnader	-12 769	-12 108	-14 810	2 041
Data, telefoni	-632	-615	-376	-256
Fastighets/lokalkostnad	-1 860	-1 107	-1 680	-180
Fordonskostnad	-249	-247	-134	-115
Förbrukningsmaterial	-577	-645	-893	316
Livsmedel	-631	-720	-870	239
Konsult/medlemsavgifter	-312	-392	-228	-84
Marknadsföring/reklam	-27	-68	-58	31
Patientavgifter	-105	-153	-68	-37
Avskrivningar	-448	-531	-600	152
Finansiella poster	917	-684	0	917
S:a Kostnader	-16 694	-17 270	-19 717	3 024
Resultat	1 631	1 285	198	1 433

Kommentar:

Vårdförbundet Sörmlands resultat innehåller både kostnadsposter och intäktsbortfall som kan härledas till pandemin. Vårnäs har lägre intäkter från placeringar på Hvh (halvvägshuset) och externa placeringar än budgeterat. Samtidigt har verksamheten fått högre intäkter genom tillfälliga statliga ersättningarna för sjuklönekostnader och för ersättningar från arbetsförmedlingen.

Driftredovisning (tkr)

Förbundsgemensamt – De förbundsgemensamma kostnaderna omfattar kostnaderna för förbundsledning, ledning, revision, administration samt pensionsavgifter för samtliga anställda inom förbundet. Dess fördelas till verksamheterna med nyckeltal som har respektive kostnadsandel i budgeten som grund.

Periodens förbundsgemensamma kostnader fördelas på verksamheterna med dess respektive storlek (budgetomslutning) som grund för beräkningen.

Den förbundsgemensamma kostnaden fördelas på de två kärnverksamheterna Vårnäs behandlingshem (84 %) och familjerådgivningen (16 %).

Förbundsgemensamma kostnader under året uppgår till 2 048 tkr

Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Nettoresultat	Redovisat resultat 2020
Vårnäs behandlingshem	11 626	20 990	1 636	2 228
Familjerådgivningen	5 007	4 038	936	831
Summa totalt	27 633	25 028	2 605	3 360

Investeringsredovisning

Huvudprojekt	Utfall per 31/12 2021	Budget helår 2021	Avvikelse helår 2021
Hvh byte av panel, fönster, dörrar	1 072	850	-250
Taktvätt	57	70	0
Tvätt av husfasader	0	60	0
Fasadmålning	0	1000	0
Nytt avlopp- och dricksvattenledning			

Kommentar:

Oförutsedda skador upptäckta i samband med byte av panel och fönster på Hvh, halvvägshuset män, vilket medfört ett mer omfattande arbete med ett inkluderat takbyte som medfört ytterligare kostnader. På Vårnäs har taktvätt på kanslihuset, huvudbyggnaden och 12-stegsboendet genomförts.

Ny vattenskada upptäckt i förrådet i tvättstugan under sommaren. Renovering påbörjad men inte helt färdigställt innan nyår.

Upphandling av fasadmålning av alla gula hus på Vårnäs kommer att göras under 2022. Vidare behöver Vårdförbundet Sörmland ta hjälp av en konsult för att planera åtgärder gällande avlopp- och dricksvattenledningen.

FÖRKLARINGAR OCH BEGREPP

Vad är ett Kommunalförbund

Kommunalförbund är en form för samverkan, som kommuner/landsting kan använda för praktiskt taget vilken kommunal angelägenhet som helst. Idén med kommunalförbund är att kommuner och/eller landsting överlåter viss verksamhet på förbundet, som de önskar samverka om.

Kommunalförbundet är en självständig juridisk person med ansvar för sin verksamhet. När kommunalförbundet har bildats har det självbestämmanderätt inom ramen för förbundsordningen, kommunallagen samt annan lagstiftning som kan gälla för verksamheten - för Vårdförbundet Sörmlands del är det Socialtjänstlagen samt Hälso- och sjukvårdslagen som är aktuella.

Kommunalförbundet övertar uppgifterna och anses ha en exklusiv kompetens att sköta dessa.

Ett kommunalförbund har i stort sett samma organisatoriska uppbyggnad som en kommun eller ett landsting och kan jämföras med en specialkommun.

I kommunallagen regleras vad som skall ingå i förbundsordningen.

Hit hör t ex förbundets ändamål, föreskrifter om styrmedel och styrsystem som budget, löpande rapportering, uppföljning och yttranderätt i principiella frågor.

Annat som regleras är organisation, medlemmarnas andel i förbundets tillgångar och skulder, fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna, förfarande vid en medlems utträde, uppsägningstid m m.

Medlemmarna har kvar ett ekonomiskt ansvar för verksamheten och är skyldiga att täcka brister när förbundet saknar tillgångar för att betala sina skulder.

Till fullmäktige i
Eskilstuna kommun
Flens kommun
Katrineholms kommun
Strängnäs kommun
Vingåkers kommun

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Vårdförbundet Sörmland av dess direktion under år 2021. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och förbundsordningen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionsföretaget EY har biträtt oss vid granskningen.

Vi bedömer att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll vara tillräcklig.

Vi instämmer i förbundets bedömning att balanskravet för 2021 är uppfyllt. Förbundet redovisar ett balanskravsresultat på 1 821 tkr. Det redovisas 781 tkr i orealiserade reavinster.

Direktionen har beslutat om mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning för år 2021.

Vi instämmer i direktionens bedömning att båda de finansiella målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Förbundets målsättningar kan delas upp i verksamhetsmål, finansiella mål, inriktningsmål, miljömål, kvalitets- och servicemått samt övriga uppdrag utbildning. Sammanlagt bedöms 14 mål/mått uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 1 ej uppfyllda. En kommentar ges till respektive utfall. Vi bedömer att redogörelsen för Vårdförbundets måluppfyllelse förefaller rimlig utifrån vår löpande granskning av Vårdförbundets verksamhet.

Vi bedömer att förbundets årsredovisning i allt väsentligt innehåller upplysningar om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi återoppar bifogade granskningsrapporter från delårsbokslutet samt bokslut och årsredovisning för 2021.

Vårnäs

Britt-Marie Lindström

Mårten Grotherus

Elsy Hedlund

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (bilaga 1 och 2)

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Elsy Anita Hedlund

Revisor

Serienummer: 19480124xxxx

IP: 81.232.xxx.xxx

2022-04-20 15:29:03 UTC

Bo Mårten Grothérus

Revisor

Serienummer: 19690902xxxx

IP: 146.70.xxx.xxx

2022-04-20 18:34:46 UTC

BRITT-MARIE LINDSTRÖM

Revisor

Serienummer: 19520328xxxx

IP: 82.209.xxx.xxx

2022-04-20 18:41:21 UTC

Penneo dokumentnyckel: 44578-OUJEVE-MDMZL-KMQWC-B6JBE-BV6SO

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

Vårdförbundet Sörmland
Revisorerna

Förbundsdirektionen i
Vårdförbundet Sörmland

Granskning av årsredovisningen för år 2021

Granskning av Vårdförbundet Sörmlands bokslut och årsredovisning har utförts enligt god revisionsred. Revisionens synpunkter har sammanställts i bifogad rapport "Vårdförbundet Sörmland - Granskning av årsredovisning 2021". Revisionsrapporten överlämnas till förbundsdirektionen för kännedom.

VÅRDFÖRBUNDET SÖRMLANDS REVISORER

Britt-Marie Lindström

Mårten Grotherus

Elsy Hedlund

Bilaga: För kännedom bifogas revisionsberättelse för år 2021

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Elsy Anita Hedlund

Revisor

Serienummer: 19480124xxxx

IP: 81.232.xxx.xxx

2022-04-20 15:28:20 UTC

Bo Mårten Grothérus

Revisor

Serienummer: 19690902xxxx

IP: 146.70.xxx.xxx

2022-04-20 18:34:05 UTC

BRITT-MARIE LINDSTRÖM

Revisor

Serienummer: 19520328xxxx

IP: 82.209.xxx.xxx

2022-04-20 18:38:53 UTC

Penneo dokumentnyckel: KQWBO-CUEHE-DFLEI-BMJLM-UDOTS-HA4U0

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

Vårdförbundet Sörmland

Granskning av årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1. Sammanfattning	2
2. Inledning.....	3
2.1 Syfte.....	3
2.2 Granskningens omfattning	3
3. Granskning av finansiella rapporter och tilläggsupplysningar	4
3.1 Resultaträkning	4
3.2 Balansräkning.....	4
3.3 Kassaflödesanalys.....	5
3.3 Redovisningsprinciper	5
3.3 Bedömning.....	5
4. Granskning av förvaltningsberättelse	6
4.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
4.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
4.3 Händelser av väsentlig betydelse	7
4.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	7
4.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	7
4.6 Balanskravsresultat.....	8
4.7 Väsentliga personalförhållanden.....	8
4.8 Förväntad utveckling	8

1. Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och synpunkter från granskningen av Vårdförbundet Sörmlands bokslut och årsredovisning för 2021.

I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed i kommunal verksamhet har efterlevts. Vid granskningen har inga väsentliga felaktigheter eller avvikelser från gällande lagstiftning eller från god redovisningssed noterats. Årsredovisningen är, i allt väsentligt, upprättad enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. Föregående års siffror redovisas i förekommande fall inom parentes.

De väsentligaste slutsatserna i 2021 års granskning sammanfattas enligt följande:

- ▶ Årsredovisningen i dess helhet ger läsaren en god och rättvisande bild av Vårdförbundet Sörmlands verksamhet och ekonomi år 2021.
- ▶ I årsredovisningen lämnas en redogörelse för bedömd måluppfyllelse för de av fullmäktige fastställda målen. Bedömningarna baseras i hög grad på kvalitativa redogörelser över vidtagna åtgärder. Uppföljning saknas av ett stort antal valda målindikatorer.
- ▶ Årsredovisningen ger en tillräcklig bild av Vårdförbundets utveckling, utmaningar, ekonomi och finansiella situation. Det lagstadgade balanskravet uppfylls.
- ▶ Årsredovisningen bedöms i allt väsentligt uppfylla kravet på rättvisande räkenskaper.

Vårdförbundets årsredovisning är i stora delar strukturerad i enlighet med gällande lagar och rekommendationer. Årsredovisningen innehåller uppföljning av de finansiella målen och verksamhetsmässiga mål på ett överskådligt sätt.

2. Inledning

2.1 Syfte

Granskningens syfte är att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, och enligt god redovisningssed i kommunal verksamhet, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat/målluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande resultat och ställning avses bland annat:

- ▶ Att tillgångar och skulder existerar och avser Vårdförbundet,
- ▶ Att tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt,
- ▶ Att Vårdförbundets samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- ▶ Att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

I denna rapport sammanfattas våra mest väsentliga iakttagelser. Vidare lämnas ett antal rekommendationer.

2.2 Granskningens omfattning

Enligt kommunallagen 12 kapitel ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål som medlemskommunernas fullmäktige beslutat. Granskningen sker i enlighet med god revisions sed i kommunal verksamhet.

Granskningen omfattar följande delar av årsredovisningen:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Årsbokslut (räkenskaper)
  - ▶ Resultaträkning
  - ▶ Balansräkning
  - ▶ Tilläggsupplysningar presenterade i notform
  - ▶ Kassaflödesanalys

Den kommunala särarten påverkar revisionens innehåll, planering och genomförande. Revisionen av kommunal verksamhet styrs främst av kommunallagen, den kommunala redovisningslagen, Rådet för kommunala redovisningsrekommendationer, skriften "God revisions sed i kommunal verksamhet" (utgiven av SKL), samt av fullmäktige fastställt revisionsreglemente.

En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten.

Granskningsplaneringen har gjorts med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskanalys av Vårdförbundets verksamhet. Väsentliga förändringar i jämförelse med tidigare år som kan påverka redovisningen har analyserats. Bokslutsprocessen, bokföringen och kontrollmiljön har utvärderats. Utifrån dessa avvägningar har vi inriktat vår granskning på de balansposter som vi bedömt väsentliga. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning. Vi har genom stickprovskontroll granskat räkenskapsmaterial avseende väsentliga resultat- och balanskonton.

3. Granskning av finansiella rapporter och tilläggsupplysningar

3.1 Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och omfattar erforderliga notupplysningar. Vid granskning av resultaträkningen för förbundet har följande väsentliga händelser noterats:

Redovisning i tkr	År 2021	År 2020
Verksamhetens intäkter	4 422	5 904
Verksamhetens kostnader	- 25 496	- 29 140
Avskrivningar	- 666	- 801
Verksamhetens nettokostnad	- 21 740	- 24 037
Anslag för köpt verksamhet	23 210	27 769
Finansiella intäkter	385	78
Finansiella kostnader	- 35	- 435
Orealiserade vinster	781	15
Periodens resultat	2 601	3 360

Vårdförbundets intäkter understiger budget totalt sett med ca 2 mkr och verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar understiger budget med drygt 3 mkr. Budgetavvikelsen för intäkter hänförs främst till avgifter vilket bottnar i minskade externa placeringar under pandemiåret. Budgetavvikelse för verksamhetens kostnader bottnar i att aktiviteter har skjutits på framtiden på grund av pandemin samt att möten och kompetensutveckling har ställts in eller genomförts digitalt. Årets resultat överstiger helårsprognos för 2021 som visade på ett överskott på 807 tkr, med 1,8 mkr.

3.2 Balansräkning

Balansräkningen är upprättad i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och omfattar erforderliga notupplysningar. Vid granskning av balansräkningen för förbundet har följande väsentliga händelser noterats:

Tkr	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	6 714	7 346
Finansiella anläggningstillgångar	565	562
Kortfristiga placeringar	15 297	14 227
Likvida medel	8 781	6 709
Övriga omsättningstillgångar	1 280	1 438
Summa	32 637	30 282
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	24 655	22 053
Kortfristiga skulder	7 982	8 229
Summa	32 637	30 282

Inga väsentliga investeringar under året. Materiella anläggningstillgångar har minskat med årets avskrivningar.

Kortfristiga placeringar värderas till verkligt värde i enlighet med redovisningsprinciper.

Likvida medel ca 2 mkr högre än föregående år vilket kan förklaras av minskade kostnader samt lägre omsättningstillgångar.

Kortfristiga skulder har minskat med 246 tkr vilket är hänförligt till både lägre leverantörsskuld och ökade löneskulder.

3.3 Kassaflödesanalys

Vårdförbundets kassaflödesanalys är upprättad i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

3.4 Redovisningsprinciper

Upplýsning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas som not i årsredovisningen. Upplýsning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Skäl för detta framgår.

3.5 Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

4. Granskning av förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsens innehåll regleras i Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (kap 11). RKR R15 har utifrån detta angivit att förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- ▶ Översikt över verksamhetens utveckling
- ▶ Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- ▶ God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- ▶ Balanskravsresultat
- ▶ Väsentliga personalförhållanden
- ▶ Förväntad utveckling

Vårdförbundet Sörmlands förvaltningsberättelse följer dessa rubriker och angiven struktur i RKR R15.

Vår bedömning - Vårdförbundet har anpassat strukturen och rubrikerna i förvaltningsberättelsen efter RKR rekommendationer. Vi ser positivt på att vårdförbundet har genomfört en grundläggande översyn av förvaltningsberättelsens struktur i enlighet med rekommendationen som lämnades vid Granskning av årsredovisning för 2020.

4.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Av 11 kap. 1 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av Vårdförbundets verksamhet. Enligt RKR R15 ska utvecklingen redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år. Väsentliga förändringar ska kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som mer långsiktiga utvecklingsmönster.

I Vårdförbundets årsredovisning redovisas verksamhetens utveckling under perioden. En tabell redovisas där nyckeltal för verksamheten under en femårsperiod tydliggörs för att möjliggöra jämförelse. Det anges även att vårdförbundets ekonomi är stabil och att verksamheten präglats av pandemin under 2021. Två av två finansiella mål är uppfyllda för verksamheten samt att de flesta verksamhetsmålen har uppfyllts helt eller delvis.

Vår bedömning - Vi ser positivt på den nya utformningen av förvaltningsberättelsen och noterar att vårdförbundet inkluderat en tabell med finansiella nyckeltal som möjliggör jämförelse, i enlighet med tidigare års rekommendation.

4.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Av 11 kap. 2 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av Vårdförbundets resultat eller ekonomiska ställning.

I förbundets årsredovisning beskrivs bland annat väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som omfattar minskade externa och interna intäkter, volymökningar inom missbruk, färre externa placeringar, ökade relationsproblem och risk för personalomsättning. Vidare identifieras omvärldsrisker samt finansiella risker. I årsredovisningen redovisas även orsak, påverkan och hantering för respektive risk.

Vår bedömning - Vi bedömer att de redovisade händelserna är viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning och att avsnittet är i enlighet med RKR:s rekommendationer. I årsredovisningen för 2020 hänvisades beskrivningen av pensionsförpliktelsen till RKR R17, vilket var felaktigt. I årsredovisningen för 2021 förekommer ingen felaktig hänvisning.

4.3 Händelser av väsentlig betydelse

Av 11 kap. 3 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse. Enligt RKR R15 ska upplysningar lämnas om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, rättstvister, omstruktureringar och etablering av verksamhet.

I årsredovisningen redovisas händelser av väsentlig betydelse, exempelvis tilldelning av ramavtal, covid-vaccinationer och systembyte.

Vår bedömning - Vi bedömer att de redovisade händelserna är väsentliga för förbundet och att avsnittet är i enlighet med RKR:s rekommendationer.

4.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Av 11 kap. 7 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om andra förhållanden än de som anges i 2-5 §§ som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av Vårdförbundets verksamhet. Enligt RKR R15 innebär det att upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll ska redovisas.

Förbundets årsredovisning innehåller en redovisning av utgångspunkterna för styrning, organisationen, vision och värdegrund. Det redogörs även för förbundets uppföljning och interna kontroll.

Vår bedömning - Vi bedömer att styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten är i enlighet med RKR:s rekommendationer. Det är positivt att förvaltningsberättelsen innehåller beskrivningar av den interna kontrollen.

4.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Av 11 kap. 8 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Vårdförbundet redovisar ett helårsresultat om 2,6 mnkr. Årets positiva verksamhetsresultat innebär att resultatmålet "Att under 2021 uppnå ett positivt resultat med lägst 1% av omsättningen" uppfylls. Resultatet motsvarar 9,4% av omsättningen. Vårdförbundets andra finansiella mål var att "Det egna kapitalet under planperioden (2021-2023) ej ska understiga 11 mkr". Det egna kapitalet, som påverkats av redovisat resultat, uppgår till 24 655 tkr för året och målet är därav uppnått.

Förbundets målsättningar kan delas upp i verksamhetsmål, finansiella mål, inriktningsmål, miljömål samt kvalitets- och servicemått. Sammanlagt bedöms 14 mål/mått uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 1 ej uppfyllt. En kommentar ges till respektive utfall.

Översikt av Vårdförbundets bedömda måluppfyllelse			
Bedömning	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Verksamhetsmål	4	3	1
Finansiella mål	2		
Inriktningsmål	2	4	
Miljömål	1		
kvalitets- och servicemått	5	3	
Övriga uppdrag, utbildning		1	
Totalt	14	11	1

Vår bedömning -Vår bedömning är förvaltningsberättelsen innehåller en tydlig avstämning av de mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige har formulerat.

4.6 Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Årets balanskravsresultat uppgår till 3 383 tkr (3 375 tkr 2020).

Vår bedömning - Vårdförbundet har uppfyllt lagens krav på balans.

4.7 Väsentliga personalförhållanden

Av 11 kap. 5 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden inom verksamheten.

Förvaltningsberättelsen omfattar ett personalavsnitt som beskriver personalsammansättningen i vårdförbundet, totalt består förbundet av 28 månadsanställda. Avsnittet redogör även för kompetensutvecklingsinsatser under året samt nyckeltal för arbetsmiljön. Under 2021 var sjukfrånvaron 6,25 procent vilket kan jämföras med 2020 då sjukfrånvaron var 8,16 procent.

Vår bedömning - Enligt vår bedömning är avsnittet som behandlar väsentliga personalförhållanden ändamålsenligt. Det innehåller relevant information som ger en god bild av verksamheten.

4.8 Förväntad utveckling

Av 11 kap. 4 och 12 §§ följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om den förväntade utvecklingen.

I förvaltningsberättelsens avsnitt "Utveckling Vårdförbundet Sörmland" beskrivs kommande utmaningar och förändringar i förutsättningarna för att bedriva verksamheten. Bland annat beskrivs det kommande behovet av underhåll och investeringar i fastigheten.

Vår bedömning - Vi bedömer att avsnittet kan utvecklas med utökat fokus på ekonomiska, socioekonomiska och demografiska trender på makronivå och hur dessa kan komma att påverka verksamheten framgent.

Nyköping

Johanna Eklöf

Jenny Salomonsson

Auktoriserad revisor

Auktoriserad revisor

Uppdragsansvarig

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JENNY SALOMONSSON

Aukt. Revisor / Godkänd revisor

Serienummer: 19810401xxxx

IP: 185.8.xxx.xxx

2022-04-20 14:54:41 UTC

Johanna Margareta Eklöf

Aukt. Revisor / Godkänd revisor

Serienummer: 19790930xxxx

IP: 145.62.xxx.xxx

2022-04-20 14:55:29 UTC

Penneo dokumentnyckel: DVZOX-BOH2H-QBHDS-SZSVI-SAL8G-OJVG0

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>